

Onderwerp

Overzicht rollen en taken cultuur provincie en gemeenten

Kern mededeling:

In de commissievergadering Economie, Mobiliteit en Samenleving van 5 februari 2020 over de ontwerp Cultuurnota (agendapunt 5), heeft gedeputeerde Rijsberman een toezegging gedaan om een toelichting te geven op de rollen, taken en activiteiten van de provincie Flevoland en de Flevolandse gemeenten op het beleidsveld Cultuur. Dit om inzicht te krijgen in wie wat doet en hoe provinciale en lokale overheden elkaar aanvullen.

Mededeling:

Van oudsher is de rolverdeling tussen Rijk, provincie en gemeente als het aankomt op cultuur als volgt verdeeld: Het Rijk is verantwoordelijk voor het aanbod, de provincies voor spreiding en de gemeenten voor afname. In de praktijk zijn de rollen echter minder strikt gescheiden en provincies voeren elk autonoom beleid.

Een deel van het cultuurbeleid van de provincie is vastgelegd in de Erfgoedwet, enkele ruimtelijke wetten, de Bibliotheekwet en de Archiefwet.

Naast deze wettelijke taken voeren de provincies elk een eigen cultuurbeleid. Daarbij maken ze onderling afspraken over beleidsafstemming en taken die elke provincie in ieder geval op zich neemt. In 2012 hebben de provincies een nieuw Algemeen Kader Interbestuurlijke verhoudingen afgesloten met VNG en OCW.

De kerntaak is daarin als volgt geformuleerd:

'Cultuur is een kerntaak van provincies waar dit de lokale belangen overstijgt. Provincies zijn verantwoordelijk voor bovengemeentelijke coördinatie op regionaal niveau. Provincies zetten zich in voor de diversiteit en spreiding van culturele voorzieningen in de regio en zijn verantwoordelijk voor de financiering van provinciale collecties.'

Over erfgoed is in dit bestuurlijk kader afgesproken dat de provincies zich inzetten voor het behoud en de ontwikkeling van erfgoed en het verbinden van erfgoedbeleid met ruimtelijk beleid.

Over cultuureducatie is in het bestuurlijk kader Cultuur en Onderwijs 2013-2023 afgesproken dat Rijk, provincies en gemeenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen voor de kennismaking met cultuur van alle kinderen en jongeren.

Provincie en gemeenten werken aanvullend

Juist de provincies spelen een belangrijke rol in het coördineren, ontwikkelen, verbinden en het verbreden van het culturele ecosysteem, zeker binnen de provinciale grenzen. Gemeenten maken beleid in eerste instantie voor de eigen inwoners. De provincie kan daar in samenwerking met de lokale overheden een plus op geven ten behoeve van het provinciale ecosysteem en samenwerking in de provincie stimuleren en coördineren.

Provinciaal cultuurbeleid

Een deel van het cultuurbeleid van de provincie Flevoland bestaat uit wettelijke taken en bestuurlijke afspraken op het gebied van erfgoed, educatie en bibliotheken. De (ontwerp)cultuurnota 2021-2024 geeft hieraan invulling; erfgoed heeft inmiddels een eigen programma gekregen. Daarnaast zijn in de komende cultuurnota enkele pijlers benoemd die aanvullend zijn op wat gemeenten in Flevoland doen op het gebied van cultuur of die daar (nog) niet zijn opgepakt.

Registratienummer

2557436

Datum

25 februari 2020

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Rijsberman, M.A.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Enkele voorbeelden van die pijlers en hoe deze zich verhouden tot het gemeentelijk beleid:

- De provincie voert beleid op het gebied van de landschapskunst die verspreid ligt over de gehele provincie en verschillende eigenaren kent. Gemeenten kunnen opdrachtgever zijn voor een specifiek landschapskunstwerk of eigenaar ervan. Juist in de verbinding van deze kunstwerken ligt een provinciale taak. Daarom heeft Stichting Land Art Flevoland van de provincie de opdracht de gehele collectie landschapskunst (beter) toegankelijk en bekend te maken.
- De provincie heeft al jaren de Nadere regel podiumkunsten. Deze biedt aanvullende subsidiemogelijkheden voor culturele instellingen op het gebied van podiumkunsten om de gehele provincie te bespelen. Ook hier is dus sprake van een *plus* op gemeentelijk beleid. De podiumkunsteninstellingen bevinden zich vooralsnog met name in Almere; wij vinden het van groot belang dat de gehele provincie hiervan kan genieten en profiteren.
- Een ander belangrijk onderwerp in de cultuurnota 2021-2024 is cultuureducatie, waarin de provincie de tweedelijnsfunctie ondersteunt die expertisecentrum FleCk uitvoert. Hierbij gaat het om aanbod *aan* de instellingen en scholen, zoals deskundigheidsbevordering en informatieverschaffing. Gemeenten zorgen met een lokaal 'loket' cultuureducatie voor de eerste lijn. Dit betreft het aanbod *van* culturele instellingen aan scholen. Dit zijn (o.a.) de lokale partners van de provinciale instelling.

Het voert te ver om hier op in detail op het gemeentelijk beleid in te gaan. Ambtelijk en bestuurlijk vindt afstemming plaats over (nieuw) provinciaal en gemeentelijk cultuurbeleid en provincie en gemeenten zijn dus over en weer goed op de hoogte van elkaars beleidsprioriteiten. Enkele gemeenten hebben een (vrij) nieuwe cultuurnota of -agenda (Almere en Urk 2019, Noord-oostpolder net verschenen) en deze zijn beschikbaar op hun websites. Zeewolde is er momenteel mee bezig.

Samenvattend

Gemeenten hebben met name cultuurbeleid voor hun eigen inwoners: aanbod op het gebied van cultuurparticipatie en -educatie, podiumkunsten, beeldende kunst (in de openbare ruimte) en erfgoed. Waar het aanbod het gemeentelijke overstijgt, kan de provincie ervoor kiezen om hieraan bij te dragen, en een 'plus' te geven. Ook kan de provincie specifiek cultuurbeleid voeren op onderwerpen waaraan gemeenten geen prioriteit geven en er een bovenlokaal / provinciaal belang bestaat. Door periodieke ambtelijke en bestuurlijke afstemming wordt voor aansluiting gezocht.